

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedelkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe letanji na leto gl. 21—
Za samo večerno izdanje 12—
Za pol leta, četrlet in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah in petiti. Za večkratno naročila s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila. (Novejše vesti.)

Dunaj 15. Ulice ob Donavi so pod vodo. Voda še neprenehoma narašča. Popoludne je bila 476 m. nad nav. dno točko. Voda je udrla v nekatera skladišča in stanovanja v nižjem delu mesta.

Budimpešta 15. Ogorski škofje so danes nadaljevali posvetovanje o avtonomiji ogorskih katolikov. Primas je predlagal, da se odloči, kako je obhajati začetek novega veka in devetstoletnico ogorske kraljevine.

Berolin 15. Ruski minister za vnane stvari grof Muravier je dospel sinoči v Berlin ter se odpeljal v Wiesbaden.

Beograd 15. (Pravda proti radikalcem). Danes so zaslišali obtožence Jovana Todorovića, Jovana Stefanovića, Gijajo Miloradovića in Tomo Rajkovića. Vsi ti so člani radikalne stranke. Obtoženi so, da so žalili Milana in mu pretli ter hujskali prebivalstvo proti Obrenoviću in vladi. Našle so se priče, ki so potrdile obtožbo.

Dunaj 15. Cesar odpotuje jutri v jutro k velikim vojaškim vajam v Celovec. Spremljal ga bode nadvojvoda Fran Ferdinand.

Milan 15. Tuk. listu «La Sera» javljajo iz Pariza: Parlament se skliče v prvi polovici novembra. Vlada predloži načrt zakona, s katerim se pomilostijo vse osebe, kaznovane v aferah Dreyfus, Zola in Picquart.

Javni shod

političnega društva „Edinost“

v Barkovljah, dne 10. septembra 1899.

V odprti dvorani »Narodnega doma« in njegovem prostranem vrtu je ob štirih popoludne že bilo vse natlačeno občinstva. Največ je bilo seveda Barkovljanov, katerim je bil shod namenjen v prvi vrsti. Opazili pa smo tudi precej ljudi iz bližnje okolice, posebno iz Rojana, in mnogo Tržačanov.

Med odličnimi gosti omenjamo v prvi vrsti naše deželne poslance, ki so se (razven veleč. g. župnika Koseca) vsi udeležili shoda. Ume se samo po sebi, da je bil tudi odbor pol. društva »Edinost« zastopan polnoštevilno.

Malo pred 4. uro in $\frac{3}{4}$ je predsednik, gosp. prof. Matko Mandić, povabil občinstvo, naj se z vrta pomaknejo bliže dvorani in kolikor mogoče v isto, da bodo lažje sledili govorom.

Ko se je to zgodilo, je predsednik otvoril zborovanje ter v imenu pol. društva »Edinost« presrečno pozdravil občinstvo in se mu zahvalil, da se je v tolikem številu odzvalo vabilu društva na današnji shod. Predstavil je zborovalcem vladnega zastopnika, e. k. komisarja za tržaško okolico, g. dr. pl. Fabrizzija, ter je potem nadaljeval tako-le:

»Po tolikih veseljih, prirejenih to poletje v Trstu in okolici, je mislil odbor polit. društva »Edinost«, da je njegova dolžnost, da stopi tudi on pred narod ter da ga povabi na resne razprave.

Vspreh ponesrečenega zadnjega shoda je vsaj ta, da ste se v dvojnem številu zbrali in, kar nas posebno veseli, da imamo danes med seboj tudi naše deželne poslance. (Klici: Živeli!)

Govornik je predstavil gg. deželne poslance, pred vsem g. viteza Nabergoja, kateremu je občinstvo priredilo burne ovacije. Klici: »Živio Nabergoj!«, »Živio naš oče!« niso hoteli potihnuti.

Tudi ostale poslance: gg. Ivana in Vekoslava Goriupa, Ivana Marijo Vatočca in Frana Dollenza je občinstvo burno pozdravljalo.

Govornik je obžaloval, da je veleč. gospod župnik Kosec zadržan po opraviilih, ter se ni mogel udeležiti zborovanja ter pravi, da navzočnost gg. poslancev ni le dokaz, da se oni zanimajo za delovanje pol. društva »Edinost«, ampak da vidijo poslanci sami, v kako kritičnem položaju se nahaja naš narod na Primorskem. Govornik se je zahvalil poslancem, da so prišli pomagat, da pol. društvo »Edinost« reši svojo težko nalogo.

Govornik je nadaljeval: »Nihče izmed nas se ne spominja, da bi bil naš narod kedaj še v tako težkem položaju kakor dandanes. Res, da je bil tekom stoletij včasih na slabšem, pa vendar ni umrl. Ali takrat naš narod ni občutil, kako slabo se mu godi. Naš narod je takrat spal. Danes pa, ko več ne spi, ko ve, da mu ne tičejo samo dolžnosti, ampak tudi pravice, in ko vidi, da mu pač nakladajo dolžnosti, a ne dajejo nobenih pravic, danes naš narod gorko čuti krivico, ki se mu godi.

Narodna prislovica pravi: Svaka sila do vremena! Tudi ta sila bode morala minoti, ko bo narod povsod zahteval svoje pravice, ko se bo zavedal, da je nekaka tesna zveza med dolžnostmi in pravicami ter bo o vršenju dolžnosti izvajal primerne konsekvence... (Klici: Živio!)

Naša naloga, naloga pol. društva »Edinost« pa je, da svoj narod privedemo do tega spoznanja da ga vedno učimo: Tu so tvoji nasprotniki, tam tvoji prijatelji!

Razum dolžnosti imaš tudi svoje pravice. In če vršiš svoje dolžnosti nasproti občini, deželi in državi, zahtevaj od iste občine, dežele in države tudi svoje pravice! (Viharno pritrjevanje.)

Kedar se bodemo povsod držali tega načela, povsod zahtevali svoje pravice, se bo nam tudi povsod pravica godila!

Temu krasnemu nagovoru je sledilo burno pritrjevanje. Predsednik je povabil na to g. dra. Otokarja Rybářa, da govori k drugi točki dnevnega reda: »Naše razmere in želje«.

Dr. Otokar Rybář je govoril blizu tako-le:

»Slavni zbor!

Odbor pol. društva »Edinost« mi je dal težavno nalogo, da vam spregovorim in razpravljam o naših razmerah, da spregovorim o naših željah.

Dandanes govoriti o naših razmerah, ni samo težavna, ampak tudi jako nevarna stvar. Kajti, gospoda moja, če vidimo, da ljudje, ki na naše poslance pljujejo in mečejo okvirje in druge predmete, plavajo v milosti, če vidimo, da se ljudem, ki o vsaki priliki kričijo: Evviva — tam čez lužo — in: Evviva Garibaldi, ljudem, kateri nas po dnevu in po noči izvijajo, kakor zadnjič v Barkovljah pozno v noč (Silen vrišč), da mirni Barkovljani niso mogli spati, ako so takim ljudem priznava — posebna taktnost (Smeh.), in ako se o drugih ljudeh, ki o vsaki priložnosti kličejo vse nekaj drugega, ki kažejo povsod svojo lojalnost, tudi če jim je to na škodo (Frenetično odobravanje), pravi,

da so barbari, kateri so sposobni za vsaki zločin, — če vidimo vse to, potem je res težko govoriti o naših razmerah! Vendar, nalogo sem prevzel in hočem jo izvesti.

Pred nekaj časa so pisali češki listi, zlasti praška »Politik«, da sedaj, ko smo videli, kako so Celjski Nemci postopali proti Čehom in Slovenceem, lahko sodimo, kako bi se nam godilo, če pridejo Nemci zopet do vlade. Naj torej ne napadamo vedno sedanje vlade in državnozborske večine, kajti če ta razpade in pridejo do vlade zopet Nemci, bi se naše razmere še poslabšale.

Kdor pa pozna naše razmere, ki prav za prav niso več razmere, mora se vprašati: Ali se nam sploh more goditi še hujše?! (Vskliki od vseh strani: Ne! Ne!)

Poglejmo na Kranjsko, kjer se godi Slovenceem še razmeroma najbolje! Kaj vidimo tam? Vlada nastavlja nemške uradnike, nemške notarje, vlada pozna samo en jezik, t. j. nemški, in se drži te nemščine kakor da bi bili na Pruskem. Tudi če pride nemška vlada, se nam ne more goditi hujše. Tudi nemška vlada ne more izbrisati fakta, da je na Kranjskem 95% Slovencev in le 5% Nemcev. Takšne so razmere na Kranjskem, ki je nekak raj v tem pogledu. Povsod drugod ne more biti boljše, kakor je to že skiciral g. predsednik.

Posebno na Primorskem se postopa nasproti Slovenceem, kakor da bi mi bili tisti, ki so v opoziciji, ki obstruirajo, ki nočejo dati državi davkov, in kakor da bi bili Italijani tisti, ki so strašansko navdušeni za vlado in državo. (Odobranje.) Mi imamo le pravico, da plačujemo davke, da dajemo vojake in da si damo soditi v Trstu. O vsaki naredbi, ki se tiče nas Slovencev, vprašuje vlada: kaj porečejo k temu Italijani, kaj poreče — »Piccolo«? (Hrupna veselost. Raznovrstni vskliki.)

Ko je o priliki slovenskih propovedi pri sv. Antonu novem in pri sv. Jakobu »Piccolo« izjavil, da to ne sme biti, se je uplivalo na našega škofa in — propovedi so se odpravile! Čifut z lesnega trga torej ukazuje v naših cerkvenih rečeh! Isto se je zgodilo pri sv. Justu. In ko je rekel »Piccolo«, da v Rojanu in Barkovljah treba laških propovedi, takoj se je uplivalo na škofa in v Rojanu in v Barkovljah smo dobili laške propovedi.

Ako se pa mi pritožujemo proti čemu, ako zahtevamo, da se nam rešijo naše slovenske uloge, take prošnje spijo na namestništvu 3—4 leta. (Odobranje. Tako je!) Lahko bi navedel številke takih ulog.

Kaj je vzrok takemu postopanju vlade? Odgovor je lahek: Vlada se boji zameriti slavnemu magistratu in slavnemu »Piccolu«.

Pred ne vem koliko leti se je uročila v Trstu od mnogih in mnogih starišev prošnja za slovensko šolo. To je spravilo namestništvo v največo zadrego. Odbiti prošnje se niso upali, ker smo zadostno dokazali zakonito število otrok. Na drugi strani pa se je namestništvo zopet balo, kaj bi, ako bi ugodilo naši prošnji, porekel slavni magistrat in slavni »Piccolo«. Poizvedovali so torej in poizvedovali. Nazadnje so se vendar ojunčili in prošnjo — odbili. Mi smo uročili rekurz. Rekurz so na Dunaju rešili hitro ter v rešitvi rekli namestništvu, da naj stvar znova preišče, a o tem da se ne sme ozirati na razloge, iz katerih so že bili odbili prošnja slovenskih starišev, a mpa k n a

dejansko potrebo slovenske šole. In kaj je storilo namestništvo? Poslalo je akte slavnemu magistratu. Bilo je torej podobno vrtnarju, ki je izročil svoj vrt — kozlu. (Veselost.) Slavni magistrat se je sicer trudil in napejal vse sile, da bi našel razlogov proti ustanovitvi slovenske šole, ali fakta le ni mogel izbrisati, da je v Trstu 30 do 40 krat več število slovenskih otrok godnih za šolo, nego jih zahteva zakon.

Da se prepričamo o potrebi slovenske šole v Trstu, zadostuje, če pogledamo v letno poročilo državnih nemških šol. Na dveh tukajšnjih nemških šolah je izkazanih nad 500 slovenskih otrok. Koliko jih je pa še le na italijanskih šolah, kjer se slovenski otroci zatajujejo?!

In po 4-letnem proučevanju je reklo namestništvo, da slovenske šole v Trstu ne treba. Navaden človek bi mislil, da bi za rešitev vprašanja o potrebi take šole zadostovalo, če na namestništvu vzamejo v roke program nemških šol in se prepričajo o številu slovenskih otrok, ki obiskujejo iste. Ampak stvar je taka: slavno namestništvo Bog ne daj da bi se zamerilo slavnemu magistratu in še bolj slavnemu »Piccolu«! (Ironični vskliki.) In moralo se je iti na Dunaj, da so z Dunaja spomnili namestništvo, da leži naša prošnja že toliko in toliko časa na magistratu. In kaj so nam povedali na zadnje? Zadosti ste preskrbljeni z šolami, saj imate šole — v okolici! (Vsklikanje.)

Slovenski stariši naj bi torej pošiljali svoje otroke v Rojan in Barkovlje... Ali bi morda bilo g. namestniku prijetno, če bi njegovi otroci hodili v šolo na Opčine?! (Tako je.)

Tako se nam godi vsaki dan in v vseh stvarih, ki so malo neugodne magistratu. In to trpi že precej časa.

Imeli smo enkrat namestnika, ki nam je bil pravičen. To je bil Stadion. Za njim pa smo imeli same take namestnike, da smo govorili za vsakim: slabši ne more priti. Ali prevarili smo se vsakokrat. Prej, za Rinaldinija, so nas vsaj uljudno sprejemali. Ako pa naši poslanci sedaj prihajajo na namestništvo, da se pritožijo, ker jim ne puste vršiti njih dolžnosti, odgovarjajo jim k večjemu: Mar naj držimo dežnik nad vašimi glavami?! (Raznovrstni pojavi nevolje).

Ako se tako postopa z nami, potem se ne more zahtevati od nas, da bi šli tje, ter prosili, ko imamo pravico — zahtevati. (Viharno pritrjevanje.)

Z neke strani nam pravijo: Ne smete toliko zameriti, da na namestništvu tako postopajo z vami. Mož ni dobro informiran... Ali, ako jaz prosim za kakšno državno službo, moram se izkazati, da imam vse lastnosti, katere zahteva zakon. Toliko bolj se sme zahtevati od moža, ki je prvi v deželi, da pozna tisto deželo, deželo, katere osoda se polaga v njegove roke. Ali pa so se morda na Dunaju o imenovanju sedanjega namestnika spomnili nemškega pregovora: Wem Gott gibt ein Amt, dem gibt es auch den Verstand... Ampak dandanes to ne zadostuje več. Ako so prvi osebi v deželi razmere neznane, bila bi njegova dolžnost, da se informira, da se pouči, a da se o tem ne obrača na kakega reporterja slavnega »Piccola«, ampak da se informira pri takih ljudeh, ki so poklicani v to. Naši poslanci so naši zastopniki; oni imajo od nas pooblastilo. Njih naj sluša! (Frenetično ploskanje. Tako je!), ne pa tistih starih birokratov, o katerih vemo, da so naši največji nasprotniki. Naj se informira pri takih ljudeh, do katerih imamo mi zaupanje, katere smo si izbrali: to so naši poslanci. (Klic: Živio!)

In dasi je slabo informiran, to vendar ve, da so naši poslanci naravni zastopniki, do katerih edino imamo svoje zaupanje. In zato je hotel nedavno na svojem potovanju omajati to zaupanje, katero imamo do svojih poslancev. (Vskliki nevolje). Kakor politično društvo, čegar delokrog sega tudi na Goriško, imamo pravico, da govorimo tudi o teh dogodkih. Na Goriškem je tržaški namestnik pokazal, kako misli o nas. Hotel je uplivati na naše župane, da bi svojim poslancem odtegnili zaupanje, katere naj pregovorijo, da bi se na milost in nemilost podvrgli Italijanom. (Klic: Tega ne bo nikoli!)

Slavna vlada zasluhuje spoštovanje in mora imeti spoštovanje. Ali vlada, katera hoče, da se ji daje spoštovanje, mora stati nad strankami. Ako se postaviš v vrsto naših nasprotnikov, se ne smeš čuditi, ako pušice padajo tudi na te.

Vlada in nje organi se jako motijo, ako mi-

slijo, da smejo ukazovati našim poslancem, kako imajo postopati. To je edino le njihova in naša stvar. To je popolnoma interna stvar med volilec in poslanci, in kakor taka se je doslej smatrala na vsem svetu. (Pritrjevanje).

Sicer pa se motijo gospoda v svojih računih. Več zaupanja bomo zmiraj imeli v jednega Nabergoja, Coroninija, Gregorčiča in Tuma, nego do kakega d'Angelija, Lenassija in Mauronerja, naj že poslednji hodijo v družbi g. namestnika ali — g. generala Garibaldija. (Hrupna veselost.)

S tem, da so organi vlade sprejeli v svoje spremstvo Mauronerja in D'Angelija, a ta poslednja potem Garibaldija, D'Angeli in Mauronerji vendar niso pridobili na našem zaupanju; še manj pa so pridobili tisti, ki so šli v tako spremstvo.

Na potovanju po okolici se nam je reklo: Kaj pa hočete? Trst je italijansko mesto... (Klic: Trst je italijanska!) Tisti gospod pa bi moral vedeti, da Trst ni italijansko mesto, ampak avstrijsko (Frenetično odobravanje) in da so v Avstriji vsi državljani ravnopravni. Zakoni ne poznajo italijanskega državnega jezika. Ako dotični gospod še ne ve tega, pa naj se informira!...

Naravna dolžnost gospode na namestništvu bi morala biti, da bi zavračali pretenzije Italijanov ter opozarjali iste, da živimo na avstrijskih tleh, da imamo tudi mi neke pravice ne glede na število. To bi bila naloga slavne vlade, da varuje slabjšega proti pretenzijam močnejšega. A pri nas? Nam se pravi: Vi ste reveži, vi plačujete, pa molčite! (Klic: To je bolj komodno!) Taka vlada nima nobene pravice zahtevati, da bi jo mi Bog ve kako ljubili.

Rekel sem, da imamo neke pravice ne glede na število. Zdaj pa pogledjmo, kako je prišlo do tega, da ima Trst italijanski značaj. Gospoda moja, da je temu tako, to ni zasluga magistrata, niti »Progressa«, ampak edino zasluga slavne vlade. (Klic od vseh strani: Tako je, tako je!)

Še pred 40 leti je bilo v Trstu in okolici 52% Slovencev in 30% Italijanov; drugo se je razdeljvalo na Nemce, Grke itd. Danes so nam našli 160.000 Italijanov in 20.000 Slovencev (klic: Čuden račun! Tako se je reklo!) Kako je prišlo do tega, to je čisto naravno. Naj pride najtriji Kraševci v Trst, ako nima šole, njegovi otroci postanejo naši najhujši nasprotniki. Saj vidimo, da so naši najzagrizenejši sovražniki Raškoviči in razni drugi čiči in viči. (Veselost.) Vprašam: Ali res imamo mi skrbeti za svoje šole? Saj mi smo reveži. Kako se more torej zahtevati od nas, da skladamo za naše šole in še za one druge? Ako noče magistrat skrbeti za to, naj nam da šole vlada! In morda bi nam jih vlada tudi dala, ko bi v Trstu ne ukazoval »Piccolo« in še nekdo drugi!

V Trstu imamo zastopnika italijanske vlade. Ker biva med nami 40.000 italijanskih podanikov, za to je ta zastopnik zelo potreben. Ali ti ljudje se vedejo tako, kakor da so oni tukaj doma, a mi kakšni »ščavi« tam doli v Afriki. Spominjam samo na scene, ki se dan za dnevom vrše pred italijanskim konzulatom. (klic: evviva Italia, evviva Garibaldi!) Ni čuda, da je tako vzrastel greben tem ljudem. Saj jih slavni magistrat protežira povsodi. Isti nastavlja povsod laške podanike. Iz plinarne so zapodili slovenske delavce in na njih mesto nastavili tuje podanike. Isto se je prej godilo v javnih skladiščih. Tudi tramvajsko društvo je sledilo tem vzgledom, ono tramvajsko društvo, ki bi moralo po svojih pravilih imeti le domačine v službi. In ko je enkrat vlada stopila na noge ter zahtevala, da tramway zapodi tuje delavce iz službe, se je oglasil zopet prvi vladar v Trstu, slavni »Piccolo« ter rekel apodiktično: To se ne sme zgoditi! In vlada je preklela svojo naredbo in tuji podaniki so ostali v službi, domačini pa na cesti.

Tako se godi tukaj, kjer je dovolj revežev domačinov, ki morajo gledati, kako jim drugi jemljejo kruh in kako se to mirno gleda še od zgoraj.

Potem, ko se tako postopa z nami, ko se naši ljudje odganjajo iz službe in nastavlja tuje podanike, ko se ne skrbi za nas niti materijalno, niti duševno, pa se nam še pravi: Evo, v mestu so vaši dobrotniki, vaši prijatelji! Bodite dobri! (Demonstrativno ploskanje).

Vi veste, kako slabo se godi našemu kmetu. V spodnji okolici skoraj ne bomo imeli več kmeta. V gornji okolici pa se godi našim kmetom tako slabo, da komaj izhajajo. Tu bi bila zopet dolžnost vlade, da skrbi za napredek našega kmetijstva, da ga reši propada. Vlada skrbi za to, pa kako? V to namenjeni denar stavlja na razpolago — slavni »Agrariji« in Agrarija porablja to podporo iz državne blagajnice v svrhe, ki nimajo prav ničesar opraviti s kmetijstvom.

Vlada je v povzdviگو naših vinogradov obljubila brezobrestna posojila, ali s pogojem, da prispeva tudi dežela, v našem slučaju slavni magistrat. A slavni magistrat gotovo ne da nikdar niti krajearja, in zato ne da niti vlada ničesar. Naš kmet naj propade!

Glejte, taki so naši dobrotniki v mestu!

Slavna gospoda, tako so nam zdaj godi. In če se ozrem zopet na začetek svojega govora, kjer sem rekel, da nam je »Politik« svetovala, naj bomo mirni in dobri, ker se nam sicer more še hujše goditi, zatrjamo pač z mirno vestjo: To ni mogoče! Nam ginevajo dan za dnevom slovenski otroci, naše število se vidno krči, slovenske delavce izganjajo iz službe in nastavlja italijanske podanike. Slabše se nam ne more goditi, tudi če bi prišel za tržaškega namestnika g. general Garibaldi.

Vladni zastopnik je tu opozoril predsednika naj upliva na gubernika, da se — umeri.

G. Dr. Rybář je nadaljeval: »Menda sem povedal že preveč, hočem zaključiti. Od tukaj se poroča na Dunaj, da se nam godi dobro. Da pa izvejo na Dunaju, kako se nam godi v resnici, da izvejo, kako se od tukaj potajuje pravo stanje, predlagal bi resolucijo, nekak poziv na naše poslance, edine, do katerih imamo zaupanje.

Rezolucija slove:

»Pozivljajo se slovenski in hrvaški poslanci, pripadajoči slovansko-krščanski narodni zvezi na Dunaju, da interpelirajo centralno vlado, je-li postopanje tržaškega namestnika v soglasju z njenimi intencijami in načeli ali ne?

Ako ne, kaj misli c. kr. vlada ukreniti, da se da zadoščenje žaljenemu slovenskemu in hrvaškemu narodu na Primorskem in da se to postopanje ne nadaljuje?

Ako pa centralna vlada soglašja s svojimi namestnikom, ali hočejo poslanci iz tega izvajati potrebne posledice?«

Urednik lista »La pensée slave«, g. Ante Jačić izvaja v krasnem govoru v hrvaškem jeziku, sklicujoč se na politično edinstvo, ustanovljeno lanskega leta na Tersatu, da se zelo moti, kdor naklada vso krivdo o naših žalostnih razmerah vladi, večinoma magistratu itd. Ni kriva ne vlada, ne razne druge oblasti, če se nam 24 milijonov Slovanov v Avstriji godi tako slabo, ampak krivo je nas 24 milijonov Slovanov samih. Krivi smo, ker smo ovec bili in ovec smo! Naši nasprotniki rujejo proti državi, pojejo pesmi proti Avstriji, in oni imajo vsega, česar jim srce poželi. Nas pa, ki kličemo »Živela Avstrija«, nas zapostavljajo povsodi. Vsakdor je sam kovač svoje sreče. Ne bodimo več ovec, bodimo ljudje! Jasnim očesom gledajmo na svoje cilje! In če nam ne da naše pravde, naj pomisli slavna vlada, kaj nam preostaja! Mi vidimo, da imajo vsi oni vse, a mi ničesar. Za jedno jedino šolo se borimo 20 let. Vlada nam ne da šol, ker se boji, da se zavedemo in da bi se maščevali, ako bi monarhija postala slovanska. Naše postopanje se mora spremeniti. Nastopajmo tako, da bomo imponirali vladi. Recimo Avstriji: Mi smo tukaj; reši nas, ako hočeš, da mi tebe ohranimo! (Vsestranko pritrjevanje in ploskanje). Avstrija mora priti do tega, da bo nosila znak Slovanstva, ako koče svojo srečo. Opozarjamo vlado, da 24 milijonov Slovanov ni prodano meso, ki bi moglo zatajiti svoje ime. (Frenetični živio-klic). Zavedajmo se in ako ni drugače, vedimo se tako, kakor se vedejo naši nasprotniki! Morda nam vlada potem da kaj! (Burni živio-klic).

Vitez Nabergoj: »Da bi bila ona svoboda govora, kakoršno imajo Lah in Nemei, bi bil pripravljen, da bi tudi kaj povedal, ne radi vas, ampak radi sveta, da bi svet spoznal naše razmere, da bi videl, kako se postopa proti najzvestejšemu

(Dalje v prilogi)

narodu, katerega je Avstrija imela. Da-li še tako ostane tudi zanaprej, tega ne moren reči. Ne moren oporekati g. dr. Rybářu; govoril je popolno resnico. (Klic: Premalo je povedal!) Le nekaj mislim dostaviti izvajanju g. predgovornika, namreč z ozirom na to, ker so vladni organi trdili, ko so se vozili po okolici v krasni družbi naših znanih »prijateljev«, da nam v mestu hočejo dobro, naj homo torej dobri! Ko bi bili ti vladni organi enkrat prišli sami in bi poklicali priprostega kmeta, pa ga vprašali: Kako je tukaj pri vas? Vsaki kmet bi rekel: Slabo, jako slabo. Nimamo poti do vinogradov, nedostaje nam vode, nimamo šol. Je šol in je učiteljev vestnih in dobrih, je pa tudi izjem. Ali ti učitelji morajo tako postopati, kakor se jim ukazuje... Imamo tudi svoje poslance. Pa kaj pomagajo poslanci, če ne smejo vršiti svoje dolžnosti!? Na magistratu pravijo: Ven jih vrzite; na namestništvu pa nam pravijo: Notri pojdite! Zdaj ne vemo, koga naj bi poslušali?

Govornik je razkladal potem voč primerov iz lastne skušnje, ki kažejo, kako naklonjeni so nam na namestništvu. Ko je bil tamkaj zaradi poljskih čuvajev, se mu je reklo: Dobro, vzemite si poljske čuvaje, pa jih sami plačujte!

Anekdota o dežniku, katerega se ne more držati nad poslanci, je že znana. Pravi se nam: »Kaj hočete? Trst ima značaj italijanskega mesta.« Tega ne bodemo pobijali. Ali, če bi se mi organizirali, pa da nam vlada pošlje kakega Rodiča, potem bi videli, kako bi se razmere spremenile... Mi smo izgubili vsako zaupanje; postali smo indiferentni. Ni čuda, ako pomislim na svojo izvolitev. Najviša instanca je ruzodila v tej stvari. Potem se je vršila vsa komedija še enkrat od kraja do konca. In zopet se je potrdila moja izvolitev. A sedaj, kaj vidimo? Namestništvo molči in jaz ne smem v zbornico. C. kr. najviše sodišče torej nima v Trstu najmanjše veljave več. Ali je to častno? (Klic: Sramotno!) Prej so mi vsaj še pošiljali vabila v seje mestnega sveta; sedaj me niti več ne vabijo. (Klic: Pa pojde Garibaldi na mesto Vas v mestni svet!)

Govornik navaja vzrok tej gonji proti njegovi osebi, znano afero z orožnikom, o katerem je bil konstatiral, da je bil v službi pijan.

Poslanec g. Vekoslav Goriup: Rad bi povedal nekoliko besed gledé resolucije. Izreči vam moram, da jaz nimam nikakega upanja, da bi nam mogla ta resolucija provzročiti kaj dobrega. Bil sem optimist, ko sem prevzel častno mesto poslanca. Upal sem na pravicoljubje vlade in bil prepričan, da bi se dalo z nekoliko dobre volje doseči marsikaj. Ali motil sem se. Reči smemo, da da smo več slabega dobili od vlade, nego pa od magistrata. Da Italijani tako postopajo proti nam, ni čuda, ker branijo svoje predpravice; ali da vlada tako postopa, temu se moramo čuditi.

Govornik je navajal potem dogodke o vprašanji poljskih čuvajev, ko se mu je po večdnevem dobrem premišljanju reklo, naj si okoličani sami plačajo poljske čuvaje.

O priliki, ko so naši »kapovile« dali zvoniti in ukazovali ljudem, kdor se tu in tu ne podpiše, da pride pod Sežano, je bil govornik na namestništvu in pri županu, ter je zahteval, da se proti »kapovilem« uvede preiskava. Razburjena sta se razšla z županom. (Klic: Šel po »fet« v via S. Filippo!) Šel se je pritožiti zopet na namestništvo. Ali o kakih preiskavi ni slišal ničesar. Morda so se gospóda capoville kako pobotali z namestnikom.

Tudi govornik ni za to, da bi klečeplazili, kjer smemo zahtevati svoje pravice ter mora izreči svoje nezaupanje do tuk. vladnih organov. Opozarja pa te organe na to, da so naši predniki bivali tukaj, ko njih še ni bilo in da bodo naši potomci še bivali tukaj, ko njih več ne bo! (Burno pritrdjevanje.)

G. Stanko Godina je naglašal, da je on pristen Tržačan, da se torej ne bo smelo reči, da je domači narod zadovoljeń, in da le nekaj Kranjskih privandrancev dela zgago. Govornik se je strinjal popolnoma z g. Jakićem. Dosledno je treba zahtevati svojih pravic povsod in v vsaki stvari. Izjavlja, da ne podpiše italijanske lišne pole, pa naj se zgodi, kar se hoče, dasi mu je dotični uradnik rekel, ko mu jo je izročil, da ga sicer ne sili, naj jo

»sprejme, ali če ne stori tega, da bo kaznovan. Govornik apelira na vse zborovalce, da ga posnemajo; potem homo videli, ali premagamo trmo magistrata ali ne?! (Dobro! Dobro!)

Gosp. dr. Rybář je branil svojo resolucijo proti »napadom« od strani g. Jakića in Godine ter je opozarjal, da ista ni naslovljena na namestništvo, od katerega nimamo ničesar pričakovati in na katero tudi več ne pojdemo; tudi ni namenjena centralni vladni na Dunaju, ampak našim poslancem. Kdor trka, temu se odpre. Ako homo vedno le molčali, bo svet mislil, da smo res zadovoljni z razmerami, ali pa da zabavlja le 4 ali pet Kranjcev, kakor so to trdili tudi vladni organi. Kar se Kranjcev tiče, je govornik menenja, da ima kdo iz Sežane ali Postojne še tukaj vedno več pravice, nego pa tisti, ki so privandrali čez laško lužo. Mi smo v Trstu še zmiraj na svojih tleh, oni pa so tukaj tujei. (Splošno odobravanje.)

Po kratki opazki g. vit. Nabergoja, da bo vlada, dokler ne dobi pogodbe z Ogersko pod streho, prijazno gledala naše poslance, a potem da pusti zopet njih in nas na suhem, se je resolucija, kakor jo je predlagal g. dr. Rybář, sprejela jednoglasno.

K prihodnji točki: slučajnosti, se je oglasil g. Svetko Martelane ter pozval odbor pol. društva »Edinost«, naj ukrene potrebne korake, da dobijo Barkovljani čim prej župnika, ki bode kos svoji nalogi. Govornik se je precej trpko izražal tudi o cerkveni oblasti tržaški.

Vsled tega predloga se je vnela daljša debata, katere so se udeležili gg. vit. Nabergoj, dr. Rybář, Josip Turk, Ante Jakić in čast. g. kapelan Guštin.

Debata je bila zanimiva, ker je razbistrila nazore ter pokazala, kdo je kriv, da se rešenje tega vprašanja zavlačuje toliko časa. Značilna pa je bila tudi zaradi tega, ker je pokazala, v kako osodne korake so pripravljani Barkovljani, ako bi se dal prečast. škofjski ordinarijat premotiti tujim, nepristojnim uplivom ter ne ugodil opravičeni želji slovenskega prebivalstva. Izdala se je parola: ali — ali. In občinstvo je odločno klicalo: V pravoslavje! (Videant consules torej! Opomba ured.)

G. predsednik Matko Mandić je v imenu odbora obljubil skrbeti po možnosti za to, da se Barkovljani ne iznenadijo s kakim Jurizzo, se po kratkem reasume-ju zahvalil zborovaleem na udeležbi ter je zaključil zborovanje ob 6 1/2 uri.

Občinstvo je stoji in navdušeno zapelo »Hej Slovani« in še dolgo ostalo zbrano v prijateljskih pogovorih. Ob čaši vina se je napivalo in glasila se je naša slovanska pesem. Vse je bilo tako animirano, da se res ne spominjamo, da bi bila kedaj še po kakem shodu taka — recimo — toplota med občinstvom. In tudi to je znamenje časa in naših razmer.

Politični pregled.

TRST 16. septembra 1899.

Ne navaden slučaj je to, ko moremo enkrat soglašati z glasovito »Grazer Tagespost«. Mi ne soglašamo sicer z »Grazerico« v nje trditvi, da je nedolžnost Dreyfusa vzvišena nad sleherni sum, pohvaliti pa jo moramo, da se je uprla zlasti dunajskemu židovskemu novinstvu, ki ne pozna sedaj — ko je Dreyfus obsojen — nikake mere v psovanju in gonji proti Franciji in francoskemu narodu. Prav ima »Tagespost«, da smeši one dreyfusardske fanatike, ki bi hoteli, da naj bi največa središča Evrope imenovala Dreyfusa častnim občanom. In prav ima, ko pravi, da je neslano to, ako hočejo radi Dreyfusa bojkotirati — svetovno razstavo v Parizu.

O tem modrem govorjenju pa je »Tagespost« ušlo nekaj zlate resnice, ki bije naravnost po zobeh nobenega družega, nego — »Grazer Tagespost«. Pravi namreč, da se moramo varovati pred tem, da bi po malenkostnih posamičnih dogodkih sodili o značaju vsega naroda in o njega bodočnosti.

Pošteno povedano. Ni je huje krivice, ki jo moremo storiti kakemu narodu, nego je ta, ako ga grdimo in obsojamo radi posamičnih nelepkih dogodkov, ako obsojamo ukupnost radi posamičnikov. A kdo je več grešil na škodo našemu narodu z generalizovanjem posamičnih dogodkov, nego ravno »Tagespost«?! Koliko zasramovanj moramo

prebijati, kako moramo poslušati, da smo narod »barbarov«, ako je kateri pojedinec naš storil kaj nelepega in bodisi tudi v samoobrambo! Vse zatornice nemške zgovornosti se odpirajo, da nas obsipljejo z obsodbami! In kako postopa še le tržaško novinstvo, živeče v tesnem prijateljstvu z — »Tagespost«? Kadar-koli je stal pred sodnikom kakov Slovenec, prvo je, da tržaški listi povdarjajo njega slovensko narodnost!! In potem je vse poročilo zasukano tako tendenejzno, da ves odij grdega čina zopet pada na narodnost! Reči smemo, da je ravno tako brezvestno izkoriščanje in nesramno zavijanje posamičnih slučajev najbolj zastupilo mišljenje italijanskega ljudstva in vzbudilo v njem tisto nečloveško mržnjo do naše narodnosti. Ali ko gre za Slovence, ne prihaja »Tagespost« na misel, da bi protestovala proti takemu postopanju. Se ve, ko gre za razstavo v Parizu in se »Tagespost« brzkone boji za koristi kakih prijateljev svojih, pa se je spomnila, da treba kuhati moralo, češ, da bi bilo žalostno, ako bi se že radi kakih posamičnih dogodkov trgale prijateljske vezi, spajajoče omikane narode.

Spravna akcija. V »Information« pišejo iz čeških krogov, da nikjer ni akcija katoliške ljudske stranke tako osupnila kakor v mlado-češki stranki. Ta stranka je menila do sedaj, da je najvplivnejši činitelj v večini, to pa tem bolj, ker je bila uverjena vsa javnost, da je dr. Kaizl tista oseba, ki ima poleg ministerskega predsednika grofa Thuna največ vpliva pri kroni, in sicer kakor zastopnik mogočne stranke, opirajoče se na pretežno večino čeških volilcev. Sedaj pa da si Čehi akcijo katoliške ljudske stranke tolmačijo tako, da je češkemu zaupniku pri kroni zastopnik katoliške ljudske stranke pet pretekel. In ta poslednja je vendar le nemška stranka in bi nje nadvladje v večini in v obližju monarha moglo znatno premeniti kurs Nemeem v prilog. Radi tega je nevolja proti d-ru Kaizlu, kateremu se očita, da se od dne do dne bolj čuti finančnega ministra, mesto da bi najodločneje zastopal češke interese. Ta nevolja zadobiva določneje oblike in se pojavlja tudi proti poslancem, katerim očitajo volilei, da so veliko prezmerni. Tako ni mogel dr. Engel prej rečiti, da so minole nedelje na shodu v Kolinu vsprejeli resolucijo, pozivljajočo češke poslance, naj spremene svojo taktiko in se postavijo — v opozicijo. Dr. Kaizl doseže pač, da se češki zaupniki udeleže Fuchsove konference, ali tega ne bo mogel preprečiti, da pojdejo isti z vezanimi rokami. Konference se sicer udeleže, ali obveznosti ne bodo smeli vsprejeti nobene, dokler ne odloči sklep državnih in deželnih poslancev.

Da je res nekaj na tej nevolji proti katoliški ljudski stranki, o kateri govori »Information«, priča vsklik v »Narodnih listih«, da nikdo ne potoci solze, ako prijatelji d-ra Kathreina zapuste večino.

Pa so res čudni ti nemški konservativi. Včeraj ali predvečerajjem smo čitali, kako se zavarujejo proti temu, da bi oni zahtevali, naj se jezikovne naredbe kar odpravijo, ko vendar vedo, da je le sedanja večina mogoča v našem parlamentu. Čemu pa — vprašamo — se spuščajo v akcijo, katere jedini resnični pozitivni vseh bi mogel biti — razbitje te večine?!

Domače vesti.

Umrla je sinoči gospodičina Amalija Petelin v 18. letu svoje dobe. Uzaljeni ugledni rodbini gospoda železniškega uradnika Petelina izrekamo svoje sožalje.

Država, pomagaj! Ta obupni klic se je izvil iz globočine sreca našemu »Malčku« na lesnem trgu. Kaj se je zgodilo? Nekaj strašnega.

Devinsko županstvo je ob deželni cesti dalo napraviti table s slovenskimi napisi. Nam se zdi sicer malo čudna logika, po kateri bi moralo nositi vse, kar leži ob deželni ali državni cesti, pečat 2000-letne kulture, ali uverjeni smo, da država ustreže željam »Malčka« na lesnem trgu, da ne bode mogel tožiti — o dvojni meri. Saj vemo, kako velik upliv imajo pri nas mali činitelji! —

To boli — kaj ne?! »Piccolo« javlja iz Bolcana, da so tamošnji Nemci vseh strank strašno razburjeni, ker se je zadnji teden tamkaj pred o-krožnim sodiščem razpravljalo prvokrat v italijanskem jeziku. Demonstracijam in protestom da ni konca ne kraja.

Pa res ni lepo od zvestih zaveznikov v državnem zboru, da se tako protivijo izvajanju jednakovnosti v prilog italijanski manjšini. Kaj bo iz tega? Morda se še ob tem kamnu na potu razbije težko skrupulecna italijansko-nemška koalicija! Toda pustimo ugibanja. Čudno pa je vsekako, da se isti Italijani tako ogrevajo za ravnopravnost na Tirolskem, ki v naših pokrajinah niti ne trpe slovenskih oziroma hrvatskih napisov — isti Italijani, ki naš jezik sleherni dan mečejo iz sodišč in ki trde v enomer, da le jeden sam jezik more biti — lingua del foro.

Ista batina, s katero mahajo oni sami po nas v Trstu, pada sedaj po njih v Boleanu. Kaj ne, da to boli!

Nesramno prekrševanje naših krajevnih imen. Z Opčini nam pišejo: Nesramost »Piccola« presega že vse meje. Ni je več najmanjše kraške vasi, katere ta čifut ne bi bil prekrstil. Sicer še ni s tem izbrisal deželi slovenskega značaja, ali tujec vendar zavaja do krivih nazorov glede razširjenosti 2000-letne kulture ter vstvarja nekaj prejedie za poznejšo dobo. Tudi naše lepe Opčine je začel pačiti. Pa še kako kretenski. »Piccolo« piše »Opicina«. Mi protestiramo proti takim lingvističnim poskusom ter izjavljamo, da ne damo imena našega kraja spravljati v nobeno zvezo z »opico«. Ako »Piccolo«, kakor pristaš darvinizma, čuti v svojih žilah kako sorodstvo z opicami, naj krsti sebe, ali pa lesni trg na temelju navedene etimologije; nam pa naj pusti nedotaknjeno naše prastaro slovensko ime!

Open e.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu vabi naše Slovence na izredno slavnost desetletnice svojega obstanka. V tem času si je to društvo nabavilo tudi narodno zastavo, pod katero se bo zbiral ves slovenski rod, bivajoči v Rojanu in v njega okolici. Ta zastava ima današnje dni, posebno v v tem okraju, veliko važnost. Slavnost blagoslovljenja društvene zastave »Zarje« se bo vršila jutri, dne 17. septembra 1899.

Vspored slavnosti: I. del. a) V nedeljo ob 1/2 8. uri zjutraj slovesen sprejem došlih društev in raznih deputacij pri rojanskih obokih. Po običajnem pozdravu odidejo vsa društva in deputacije istih z godbo na čelu v gostilno »Kosumnega društva«. Tukaj se zberejo vsa društva z zastavami in brez istih ter vse deputacije, katere odidejo v skupnem sprevedu z godbo na čelu k sv. maši v tamkajšnji župni cerkev. b) Ob 8. uri točno bo sv. maša, pri kateri bodo pele rojanske Cecilijanke. c) Blagoslovljenje društvene zastave ter slavnostno zabijanje žeblicev po zastopnikih društev. Zastavi bo kumovala preblagorodna gospa Ivanka Vatovec, soproga mestnega svetovalea in deželnega poslancea gosp. Ivana Marije Vatoveca. d) Zastava se pobrati z drugimi navzočimi zastavami. e) Slavnostni spreved z godbo na čelu v prestore, namenjene za veselico, v gostilni pri »Zlati kroni«. f) Pozdrav predsednika. g) Pevsko društvo »Zarja« poje Volaričevu pesem »Trobojnici«. h) Godba.

II. del. Ob 1. uri popoldne skupni obed v gostilni »Kosumnega društva«. Kuvert stane 1 gld. za osebo (brez pijače).

III. del. Ob 4. uri točno se snidejo vsa bratska društva v gostilni »Kosumnega društva« ter odidejo v gostilno »Pri zlati kroni«, kjer se bo vršila veselica po sledečem vsprevedu: 1. Jenko: »Naprej«, godba. 2. H. Volarič: »Trobojnici«, možki zbor. 3. »Mrak«, godba. 4. Fr. Gerbič: »Klic pomladni«, mešan zbor. 5. Ferd. Majcen: »Slovenec sem«, vence narodnih pesni, godba. 6. Nastop posameznih pevskih društev po abecednem redu. 7. »Zakaj«, godba. 8. F. S. Vilhar: »Ustaj«, mešan zbor. 9. F. Majcen: »Moj dom«, godba. 10. F. S. Vilhar: »Slovenec in Hrvat«, izvajajo skupno vsa navzoča pevška društva. 11. Svobodna zabava in ples. Ustopenina k veselici 30 nč., k plesu možki 30 nč., ženske 20 nč. Slavna pevška društva, katera nastopajo, plačajo polovico. Med posameznimi točkami svira godba.

Slovansko pevsko društvo v Trstu. Pevci se zberejo jutri ob 3. uri popoldne v kavarni »Commercio« in odrinejo točno ob 3. uri in pol na slavnost društva »Zarja« v Rojanu.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je darovala gospa Antonija Šabee 20 kron mesto šopka Milki za god in gospa Zinka Rybář 4 krone o priliki čeških gostov v Celju.

Začetek šol. leta na šoli sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu bo v ponedeljek, dne 18. septembra. Sv. maša bo v župni cerkvi daroval veleč. g. katehet Anton Stemberger, petje pak oskrbi blagohotno s p. veji bratovščine sv. Cirila in Metoda g. Fr. Rakuša.

Tržaškim Slovanom! Dne 10. t. m. sem hotel prirediti na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu s pevskim zborom bratovščine sv. Cirila in Metoda in se sodelovanjem veteranske godbe veselico, s katero bi zaključil letošnjo sezono na šolskem vrtu (pišem o svoji osebi, ker sem se odločil, da bom odslej vse, kar bom pisal, podpisaval spolnim imenom, da bo bolj prav). Zaradi obletnice smrti preblage cesarice pa sem odložil veselico ne na 17. dan t. m., ker bo takrat slavnost v Rojanu, ampak na 24. dan t. m. Razposlal in razdelil sem že mnogo vabil, ki so mi provzročila precejšnje troške, a težko da bi imela kaj uspeha, ker so zastarela. Obračam se torej tem potom do slavnega tržaškega občinstva slovenskega z vabilom, da se potrudijo dne 24. tm. letos zadnjikrat na vrt slovenske šole ter s tem pokaže, da je jelo vendar enkrat upoštevati v društvenem življenju pevski zbor bratovščine sv. C. in M.; da želi tudi v zanaprej njegovega obstanka, da uvideva njegovo potrebo v tržaških cerkvah, da uvideva, da potrebuje ta pevski zbor vsodobno bolj nego vsako drugo pevsko društvo, ker napor in požrtvovalnost pevcev naše bratovščine ni v nobeni primeri s trudom pevcev družih društev, in slednjič, da pripoznava, da ni nikjer — niti v svetem pismu — zapisano, da bi se le nekaterniki morali truditi za ohranitev našega jezika v tržaških cerkvah, a drugi bi držali roke križem in niti ne doprinesli malih žrtev: s tem, da bi pristopili kakor udje, plačevali letnino 1 gld. in zahajali na veselice, ki jih prireja pevski zbor z vstopnino 20 novč.

Rodoljubi! Vedite, da hranim vse dopise in klice: pristopite, podpirajte, vsodobujajte, da pevski zbor bratovščine ne razpade, katere je cenj. »Edinost« priobčila v prošlih treh letih, da Vam kedaj lahko porečem: »Vi glejte, jaz nisem kriv! Pokazite torej dne 24. septembra, da nečete, da bi kedaj prišlo do tega!

F. Rakuša.

Plesne vaje v trž. podpornem in bralnem društvu, via Stadion 19, se prične v nedeljo dne 17. t. m. Poučevali se bodo razni navadni in sestavljeni plesi: »Beseda«, »Kolo«, »Slovan«, »Četvorka«, »Lanceiers«, in ako bo mogoče, tudi moravski plesi. Vsako nedeljo in praznik bodo od 4. do 5. ure vaje za začetnike, od 5. do 8. pa skupne vaje.

Za one, ki niso še plesali in se nočejo udeležiti skupnih vaj, bodo tudi posebne vaje med tednom.

Oni, ki želijo udeležiti se teh vaj, naj to nannajo uradniku društva. Letos se uredi plesne vaje takò, da ne bo treba nobenemu Slovanu, bodisi moškega ali ženskega spola, zahajati v laške plesne šole, ker se lahko vsakdo v tem društvu nauči plesati dobro in elegantno.

Veselični odsek.

Malo prepozno! Iz Pirana poročajo, da tam. okrajno glavarstvo poizveduje za imena oseb, ki so o priliki obiska »generala« Garibaldija kričale »evviva Garibaldi«. Bodi nam dovoljeno, da izrazimo skromno svoje menenje, da bi si slavna oblast bila znatno olajšala svoje delo, ako bi bila na toplem, takrat, ko so kričali, storila to, kar lovi sedaj. Mislimo, da ne bo nihče tako neumna, da bi šel slavnemu glavarju sedaj pravit: Pater, peccavi! Vemo pa tudi, da so Piranci sicer ne jednega telesa, pa vsaj jedne duše. Lahko bi torej že sedaj prorokovali slavnemu glavarstvu, kakov uspeh ima pričakovati njega poizvedovanje. Stali bomo pred nenavadnim dejstvom, da se je v Piranu sicer kričalo »evviva Garibaldi!«, a vendar ni kričal — nihče. Ta marljivost in patrijotična navdušenost slavne oblasti se nam vsekako zdi malo prepozna!

Dnevnicca bolnih dijurnistov. Pravosodni minister je izdal dne 2. t. m. vsem podrejenim uradom naredbo, da je odslej vsem stalno nameščenim dnevničarjem (dijurnistom) in pomožnim slugom (paznikom v kaznilnicah) tudi v slučaju bolezni plačevati dnevnicce, to pa najdalje za dobo treh mesecev potem, ko so zboleli.

Kontrolni shodi domobrancev se bodo letos vršili tako-le: Od dne 25.—28. oktobra za mostvo domobranskega polka št. 5, dne 29. oktobra za topničarstvo, konjico, trën, saniteto, sploh za pripadnike ostalih korov, in dne 30. in 31. oktobra za ostale, ki so obvezani, da se prijavijo. Dopolnilna kontrola bode dne 20. in 21. novembra t. l.

Dražbe premičnin. V ponedeljek, dne 18. septembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici S. Giusto št. 22, hišna oprava; na trgu Barriera vecchia št. 1, čipke; v ulici Poste vecchia št. 4, tiskarski stroji; v ulici S. Francesco šte. 2, uhod v ulici Crociera, štacunska oprema; v ulici Media št. 7, hišna oprava; v zagati del Moro št. 9, hišna oprava.

Umrlijnost v Trstu. Od nedelje dne 3. septembra do včevši sobote 9. avg. je umrlo 49 oseb moškega in 46 ženskega spola, skupaj 95 oseb, proti 84 v istem tednu lanskega leta. Od teh je bilo 33 v dobi do 1 leta, 11 do 5. leta, 10 do 20. leta, 10 do 30. leta, 5 do 40. leta, 8 do 60. leta, 4 do 80. leta, 4 v dobi čez 80. leto. Povprečna umrljivost je znašala 29,6 od tisoč. Jetika je provzročila smrt v 9, boleznj v sopilih v 8, škrlatica v 4, dávica v 2, hripavica v 2, legar v 1, enteritis v 1 slučaju.

Povožena. Včera jutro so v ulici S. Nicolo povozili 73letnega Josipa Frlugo iz Rojana št. 250. Starček je nevarno poškodovan. Na rešilni postaji so mu podelili prvo pomoč, potem pa ga spravili v bolnišnico.

Popoldne je bil v ul. Romagna povožen 38-letni Nikolaj Stambi. Tudi ta je težko ranjen. Spravili so ga v njegovo stanovanje v ul. Alessandro Volta.

Izpred naših sodišč. Nikolaj Z. iz Severine na Hrvatskem je obsojen v trimesečno ječo, ker si je na — ženijalen način skušal pridobiti denarja. Naročil je namreč pri neki dunajski tvrdki za 48 gld. blaga na ime nekega trgovca ter blago, ko je dospelo, dvignil in prodal. Žal, da se ni dolgo veselil denarja in svobode...

Ivanu R. so prisodili šest mesecev ječe, ker je pretil ženi, da jo ubije. Ivan se je izgovarjal, da je bil vprašanega dne popoldan pijan, česar pa ni mogel dokazati.

Povž« v Rojan! 17-ti dan po prvem dnevu lazečega meseca bo lezel počasnji, povžeči Povž po povžastih svojih povževih povžgačah (nogah), — ker je prepričan, da pride prej peš, nego na kolesih, na desetletno veselo veselico slavne rojanske pevajoče »Zarje«. Povzenje se prične iz povžarne 2 uri pred veselico po miramarski povžgali v Rojan. Slavni neobstoječi »Povž-ev« odbor se nadeja »nobenega sijajnega vsprejema«, ker se neče blamirati!

Obligatni P. S. Ako bo v nedeljo dež, se prenese lezenje po volji rojanske »Zarje!« —

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

PAZIN 16. Kolikor je znano dosedaj, se je v hrvatski gimnazij vpisalo preko sto učencev. (No, sedaj smo menda vsi na čistem, da-li je bil ta gimnazij potreben ali ne! Op. ured.)

Dunaj 16. Cesar in nadvojvoda Ferdinand sta odpotovala danes zjutraj ob 6. uri na velike vojaške vaje na Korosko.

Pretorija 16. Reuterjeva pisarna javlja: V včerajšnji tajni seji obeh zbornic so se posvetovali o konečni sestavi odgovora transvalske vlade Angliji. Govoré, da je odgovor prijazno sestavljen, vsprejemlje ukupno konferenco in vzdržuje dogovor od leta 1884.

New-York 16. Po sporočilih iz Lagunayra od 12. t. m., došlih v Kingstown in Jamaica, se revolucija v Venezueli jako in nevarno razširja. Vojaštvo vlade je bilo dvakrat poraženo. Ni vzroka misliti, da bi bili generali vladnega vojaštva v sporazumljenju z ustaši.

Narodno gospodarstvo.

Vrtnarstvo v tržaški okolici. Vrtnarstvo v tržaški okolici pride «na kant». Vrtnarji so najemniki ali manderjerji in pravi gospodarji. Ti vrtnarji se pečajo tudi s trtami, a dandanes trte dosti stanejo, a malo nosijo. Kar bi človek pridelal na trtah, dati mora od tega pridelka $\frac{1}{4}$ financi — ali rekel bi: našemu slavnemu magistratu. A še magistrat dobiva malo, ker je velika reva — ker ni več dobre letine.

Nekateri se pečajo tudi z govejo živino. Tudi to nosi malo, ker danes imajo vse Furlani v rokah.

Spodnja okolica pa se peča z vrtnarstvom z zelenjavo. A tudi zelenjava nič prav ne uspeva, vse je nekam bolno, gnjilo, tako, da ne gre nič prav. In vendar, ako pogledate na trg, tam je še preveč blaga. Tako je, da je zelenjave zmirom več in prodaje zmirom manj. No, poglejte, kaj to z nami! Mi komaj da sadimo ali sejemo, a zelenjave je že na trgu. Naj si bo zelenjava ali sadje, mi smo zmiraj zadnji. Oni prodajajo, mi gledamo. Nekaj je tudi to, da nas gledajo po strani. Pravi preganjalci so posebno tisti, ki imajo pri hlačah rudeče črte. Koliko trpe pred njimi naše uboge ženske! Ti preganjalci prihajajo in pobirajo marsikaj. «To je zdravju škodljivo» — pravijo in ne sejo v «kazot». — Potem pa prihaja Garibaldinov hlapec, kateremu stresejo «zdravju škodljivo zelenjavo» na voz, da pita z njo doma prasce — z našo svežo zelenjavo in z našim zrelim sadjem. Tako delajo naši patrijotje.

A oni drugi dovažajo z Italije staro, pregreto, smrdljivo zelenjavo, a te zelenjave ne pobirajo tisti patrijotje; tisto pustijo, saj tista ni nezdrava, ampak je dobra, zato, ker so — patrijotje, kaj ne? Glejte! prav Italija, prav ona nam dela največ konkurenco in naši ljubi laški Tržačani jih še podpirajo očitno. Res je, da tudi Istra in Gorica nam nekoliko škodujejo na našem trgu, pa naj si bo, saj Istrani in Goričani so vendar-le Avstrijci; a tisti lačni Italijani nas potlačijo prav k tlom.

In naši vrtnarji se ne potrudijo, kako bi se dalo kaj pripomoči, kako zboljšati razmere, kako napredovati, na kakšen način, na kako stran! Mi ne delamo družega, nego da tožimo eden drugemu, kako je to ali ono; a nikdo se ne zmeni, da bi se vpisal v «Kmetijsko družbo» in to zaradi enega ubogega goldinarja na leto. Res, da so goldinarji dragi, vendar se pozablja taka malenkost. Predragi vrtnarji! Če pojdemo tako dalje in homo gledali v temo, ne bo drugega, nego tema: tema v trebuhu, tema pred očmi. Odprite oči in poglejte v bodočnost in videli boste, kaj nas čaka! Najprvo nas čaka, da obupamo in zgubimo veselje do dela, v drugo nas čaka revščina in pridemo ob imetek. In naši «patrijotje» se nam bodo potem smejali. Da, — slaba nas čaka, ako se ne zbudimo iz spanja. Skrajni čas je, da se zganemo, da se lotimo dela. Potrebno je, da se združimo vsi. Zato naj bo prvo vsaki kmet ud naše kmetijske družbe.

Več let pa gojim to misel: mi moramo napraviti svojo lastno zadrugo. Ta zadruga naj bi našo zelenjavo ali prvo sadje razpošiljala v severna mesta, n. pr.: na Dunaj, v Gradec, v Budimpešto, v Zagreb. In s tem ne smemo čakati dolgo. Če za letos ne več, dajmo jo ustanoviti vsaj za drugo leto. Saj vidite sami, da propad vrtnarstva je blizu in ko propademo mi, propadejo zgolj Slovenci. Pomislimo in pogovorimo se skupaj in naredimo, kar je prav. —

Drugič, kaj več o tem. Ostajam udani
Vaš

Rocoljski vrtnar.

Pripomba uredništva: Priobčili smo ta članek, da vidijo naše kompetentne oblasti, kako se godi našemu okoličanu! Propade naj kmet, propadejo tudi državni sredstva, — viri davka.

V drugi vrsti pa prosimo naše okoličane, naj ubogajo našega dopisnika, naj se združijo. Skličejo naj shod, pogovoré na se, saj prepričani so lahko, da jim odbor naše vrle «Kmetijske družbe» pojde na roko.

V Št. Petru pri Gorici so že ustanovili tako zadrugo, kakoršno priporoča naš domačin. In kar je mogoče v Št. Petru, naj bi ne bilo v naši okolici? Okoličani! na delo, ker jedino v delu je naša in Vaša rešitev! —

Poziv iz zavoda sv. Nikolaja.

ustanovljenega v proslavo 50-letnice vladanja Njeg. Vel., presvetlega cesarja Frana Josipa I.:

Hvala Bogu! Eno leto je minolo. Tako sem vskliknila ob obletnici ustanovitve zavoda sv. Nikolaja. Minolo je torej jedno leto, odkar je začelo poslovati zavetišče za brezposelne slovenske služkinje v Trstu. Na vspehe, dosežene v tem letu, se lahko oziramo z nekim ponosom. Vsprejetih in preskrbljenih je bilo nad 300 deklet iz vseh krajev mile nam domovine. A bilo bi jih veliko več, da nam niso prostori pretesni. Sree me je bolelo, ko sem jih morala zavračati: Je že prenapolnjeno! In tudi zavrženi dekletci je bilo hudo in menila je žalostno: Pa pridem drugi pot!

Prisiljeni smo torej bili nekoliko razširiti stanovanje, a še vedno smo na tesnem. Z veseljem pa opazujemo, da se tržaško meščanstvo zanima za zavod, o čemer pričča tudi dejstvo, da si odlične tržaške gospe le v našem zavodu iščejo služkinj. To je lepo zadoščenje za vse skrbi in trud minolega leta. Značilno je tudi, kakor Lahji nazivljajo naš zavod: Società slovena delle ragazze.

Toda, koliko več bi se lahko storilo za naša dekleta, ako bi se tudi rodoljubje po deželi vsaj razmerno toliko zanimali za naš zavod, kakor se naši meščani! In bi se morali, ker dobroto uživajo skoro jedino le dekleta z dežele.

Tu se pričenjajo naše tožbe. Stanovanje stane na leto 582 gld. in primanjkljaja je samo na ta račun 130 gld. To je žalostno. Vendar ne obupujemo. Za sedaj je stanovanje plačano do 24. februarja, za bodočnost pa računamo, da se vzdramijo naši rodoljubi in vzlasti gg. županje in se počno zavedati, kaj je zavod sv. Nikolaja onim hčeram naroda našega, ki si v Trstu iščejo zaslužka.

Gg. županom hočemo podati le jeden izgled. Županstvo v Cerknem na Goriškem se niti zmišlilo ni za naš zavod. Ravno iz te županije pa smo imeli skozi dva meseca v oskrbi neko — bolno dekle. Slavno županstvo si lahko samo izračuna, koliko bi bilo stalo, da je to dekle šlo v bolnišnico. Vse te stroške je občina prihranil naš zavod. Takih slučajev bi lahko naveli iz občin: Kanal, Tolmin, Ribnica, Trbovlje, Rodik in več drugih, katerih pa ne imenujemo, ker so nam prihitele na pomoč z večimi ali manjimi svotami.

Ne pozabimo tudi deklet, katere smo z lepo spravili domov in smo s tem njim prihranili sramoto — izгона, starišem pa veliko žalost. Mnogo županstev se je tudi opozorilo, naj dotičnicam ne izročajo knjižice!

Upošteva vse to, vidimo, da je zavod sv. Nikolaja velika dobrota, tako dekletam, kolikor njih starišem, in nič manje — slavnim občinam. Opravičeno se nadejamo torej, da slavna županstva odslej ne bodo tako brezbrizna glede na naš zavod, marveč, da nam vsako po svoji moči prihiti na pomoč.

Na ukupno delo torej v varstvo naših deklet — torej v blaginjo naroda!

Slavna županstva in častito duhovščino prosimo, naj dekleta, odhajajoča v Trst, blagohotno opozarjajo na naš zavod. Opozarjamo tudi, da ona dekleta, ki so prinesla priporočilo seboj, imajo prednost za nastop službe.

Iz kratka: poklicane činitelje, voditelje in prvake narode, prosimo, naj nam gredo na roko v vsem, ker le tako nam bo mogoče vspešno vršiti težavno nalogo v blagor naše ženske mladine, izpostavljene tolikim nevarnostim velikega mesta! In ta mladina je naša slovenska kri! Ne pozabimo tega!

Konečna beseda veljaj slovenskemu novinstvu. Podpiraj nas tudi ti z svojo besedo! Sosebno se ozri na ta-le poziv!

Zmagoslava.

Rujav, pristen, navaven angleški sladkor

dobiva se edino v moji zalogi ter ga prodajam po zelo ugodnih cenah. Priporočam se

Anton Gognig
trgovec, Via Nuova.

Paziti na ponarejenja.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaella Italia
TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

Dr. JOSIP MARTINIS

doktor vsega zdravilstva in specialist za očesne bolezni
se je preselil

v ulico Valdirivo šte. 3, I. nad.

Ordinira na domu vsaki dan od 8 do 8 $\frac{3}{4}$ zjutraj in od 1 do 2 popoldne. — Za uboge od 2 do 3 v ulici Molin piccolo šte. 1, I. nadstr.

Št. 1395

Razpis službe.

Podpisano županstvo razpisuje službo
o b. č. t a j n i k a.

Letna plača 400 gld. in postranski zaslužki.

Uradni jezik je slovenski oziroma hrvaški, a zahteva se znanje nemškega in italijanskega jezika vsaj toliko, da se umevajo uradni spisi v dotičnih jezikih.

Županstvo občine Jelšane

dne 12. avgusta 1899.

Župan:
Hrabar I. r.

Velika zaloga solidnega pohištva in tapecarij

od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg S. Giovanni hiš. šte. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario šte. 2.

(šolsko postopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali železnico, brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Tržaškim slovanskim družinam na znanje.

Podpisana si vsojam naznaniti da sem odprla
u ulici **Alessandro Volta št 1, V. nadstr.**

delavnico

za vsakovrstne konfekcije ženskih oblek, kakor tudi za prirejanje raznovrstnega perila za gospe in gospode.

Obljubujem točno postrežbo in poštene cene.

Udana

Terezija Cvelj.

Nikolaj Terškan!

trgovec v Ljubljani

priporoča ob pričetku sezone svojo **izborno kisló zelje v sodčkih po 200, 100, 50 in 25 kg.**, kakor tudi sveže zelje v glavah.

Pri sodčkih po 200 in 100 kg. se računí brutto za netto, pri pošiljavi po 50 in 25 kg. pa se plačajo prazni sodi po 70 in 50 kr. Posebno prilieno za večje rodbine in gostilničarje!

Cene brez konkurence.

Tužnim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša preljubljena hči oziroma sestra

Amalija

v 18. letu svoje dobe večeraj zvečer ob 9 1/2 uri, previdena sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi in mučni boleznini mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb ljubljene ranjese se boče vršil jutri 17. t. m. ob 4. uri popoldne, od Miramarske ceste št. 11.

Maša zadušnica se boče brala v župni cerkvi Rojanski.

TRST, dne 16. septembra 1899.

Josip Petelin, Ivanka Petelin,
žel. uradnik, mati.
oče.

Vekoslav, Miroslav, Josipina, Marija,
brata, sestri.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne ulege se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%, na zastave po 5 1/2%.

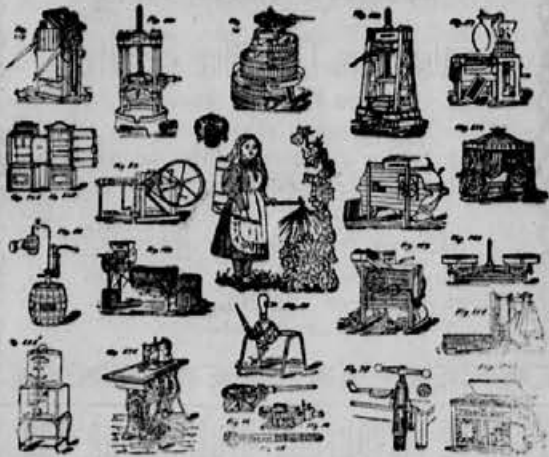
Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstr. šte. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-hrvatskem jeziku z več kakor 300 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za realno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

privilegiran lastnik

Dunaj, III Erdbergstr. šte. 12

„EDINOST“

večerno in zjutranje izdanje se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi na južnem kolodvoru.

Naznanilo.

Na prodaj je 500 kvintalov grozdja (refoška) po jako nizki ceni. Za predloge in pojasnila treba se obrniti direktno na **A. Zamarini, Cittanova (Istra).**

Zanimiv oglas kolesarjem

kolo iz tovarne

Johann Puch iz Gradca

ustanovitelja industrije za kolesa,

je najbolje kolo sveta

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente šte. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

Tvrška M. AITE

Via Nuova, ogel ulice S. Lazzaro št. 8.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu in svojim odjemalcem, da sem preskrbel svojo prodajalnico mnogobrojnim povsem novim blagom po brezkonkurenčnih cenah:

Raznovrstni perkal, moderno risanje, barve garantirane	po 15 nč.
Fin perkal za srajce	24 "
Oxford, barve garantirane	19 "
Francozki sateni	28 "
Piquet, barvan in bel za oblekeba	26 "
Perkalin za podloge vseh barvah	10 "
Blago močno za podloge vseh barvah	15 "
Blago za ženske obleke dvojna širina od 23 nč. naprej	
„ moške obleke širina 150 cm.	90 "
Alpagasor ni za ženske obleke velik izbor	50 "
Kotenina	13 "
„ bela	21 "
Navidezno platno	15 "
Platno čisto laneno	22 "
„ za rjuhe dvojna širina	45 "
Mušolin bel prve vrste	16 "
Chiffon za srajce	18 "
Srajce za gospode, velik izbor belih in barvane	90 "
Srajce za gospe	50 "
Moderoi, zadnji kraj	60 "

Velik izbor

trakov, šipk, bordur, vezenj, svile in različnih garnitur ter vseh drobnarij za šivilje in modistinje. — Vsprejemajo se naročbe moških oblek po meri in najnižjih cenah.

Velik izbor blaga za narodne zastave in narodnih trakov po najnižjih cenah.

Anton Širca

GORICA

Nunska ulica št. 12.

Konsumna zaloga olja

razpošiljatve iz glavnih pridelkov od 5 litrov naprej (prosto Gorica).

Olje jedilno fino	32 nč.
„ dalmatinsko	36 "
„ istrsko	40 "
„ namizno La	44 "
„ „ najfinjše	48 "
„ „ extra	56 "
„ „ specialitetno	60 "
„ Posebno za cerkveno luč	38 "

Spiritus sinapis compositus ALGOFON.

Jedino sredstvo proti zobobolu, revmatič. glavobolu, migreni itd. Steklenica z navodilom stane le 20 nč.

ter se dobiva jedino le v lekarni

PRAXMARER (Ai due Mori) Piazza grande TRST

Paziti na ponarejanja.

Razglednice

krasno dovršene 25 gl. tisoč izdeluje **Ant. Jerkič**, odlikovan fotografski atelier v Gorici. Kraje pride na željo p. n. naročnika brezplačno fotografovat.

G. Piccolli.

dvornizaložnik

Nj. svetosti

papeža

Leona XIII.

lekarnar pri angelju v Ljubljani, Dunajska cesta

Železnato vino

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v

železnatem vinu,

lekarnarje Piccolli-ja v Ljubljani zmiraj potrdili navedeno množino železa, so najboljšje sprlečevalo ter dajejo največje poročstvo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nerвозne in vsled boleznih oslabele osebe, za blede, sloke suhe in bolehalne otroke.

Cena polliterski steklenici 1 gl.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštnino plačajo p. n. naročniki.

Vaše blagorodje!

Pošljite mi s poštnim povzetjem osem polliterskih steklenic železnatega vina, ker se ob novem letu poslan dve steklenici rabita z prav dobrim vspehom.

Jožef Černko, župnik.

Vuhred na Štajarskem, 17. januarja 1899.

Vse stroje za poljedelstvo

Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natučeni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov. Aparate za sumporavanje lozov. Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. — Samoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller, Dunaj

Ceni kein sprlečevala zastoj.

II, Praterstrasse.

Iščem zastopnikov! — Čuvati se je ponarejanj!

„THE GRESHAM“ angleško zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Aktiva društva do 31. decembra 1897.	Kron 159.997.579.—
Letno vplačilo premij in obresti do 31. decembra 1897.	28.823.375.—
Izplačana zavarovalnina in obresti od obstanka društva (1848.)	343.860.067.—
V letu 1897. izdanih 7468 polie za glavnicu od	67.331.351-91

Prospekti, ceniki in v obče vse druge informacije dopošljejo se vsakemu na pismeno vprašanje od niže imenovanega zastopstva, katero dopisuje v vseh jezikih.

Glavno zastopstvo v Trstu.

Via del Teatro št. 1, „Tergesteo“ Scala IV.

Iščejo se dobri, zastopniki agentje in potovalci.